

Valg af forkert lovteknik i forældreansvarsloven af advokat og mediator Vivian Jørgensen

Avisen Urban omtalte den 28. april 2010, at der var store problemer med "knivloven". Efter min opfattelse er årsagen til de problemer, som vi ser ved anvendelsen af "knivloven", de samme, som dem vi ser ved anvendelsen af forældreansvarsloven.

Urban kalder årsagen til problemerne for lovsjusk. Jeg vil kalde årsagen for valg af forkert lovteknik.

Konsekvenserne ved anvendelsen af "knivloven" og forældreansvarsloven er de samme, som jeg ser det, nemlig forkerte konkrete afgørelser, i hvert fald set i forhold til de afgørelser, vi så før, og til dem vi stadig ser fra forvaltningens og domstolenes side, når afgørelserne træffes efter love, som ikke har denne lovteknik.

Jeg er ikke bekendt med, at der er andre love, hvor der er anvendt den lovteknik, som bruges i våbenloven og forældreansvarsloven, og som jeg vil kalde hovedregelslovgivning.

Hvis domstolene eller forvaltningen skal træffe en retfærdig og rigtig konkret afgørelse i en konflikt mellem 2 parter eller i en straffesag, så skal domstolene og forvaltningen have frihed til at vurdere alle de konkrete forhold, der er i sagen og have frihed til selv at foretage vægtningen af beviserne.

Det, der er sket i våbenloven og i forældreansvarsloven - som jeg ser det - er, at lovgiver har indført en ny lovteknik, hvor lovgiver blander sig i det skøn, som udøves af domstolene og forvaltningen på en måde, som lovgiver ikke har gjort før.

Indblandingen sker ved, at der i loven indsættes en politisk hovedregel i skønnet, om at en konkret sag skal falde ud på en bestemt måde. Resultatet er derfor generelt givet på forhånd, inden den konkrete undersøgelse af alle forhold i sagen har fundet sted.

Når hovedregelslovgivningen samtidig - som i forældreansvarsloven - opstiller strenge krav til beviserne og bestemmer, hvordan beviserne skal vægtes, så bliver der ikke meget spillerum tilbage til forvaltningens og domstolenes konkrete skønsmæssige vurdering.

I forældreansvarsloven er det bestemt i lovens hovedregel, at der skal være fælles forældremyndighed ved uenighed mellem forældrene, inden det konkret er undersøgt, om det er til barnets bedste.

Der stilles så store krav til beviserne for, at hovedreglen ikke skal anvendes, at det er urealistisk at tro, at de kan opfyldes af de familier, som har brug for loven til at løse deres konflikter.

Hvis der f.eks. er vold i en familie, er det urealistisk at tro, at sådan vold anmeldes til politiet eller registreres hos lægen løbende, så længe familien samlever. Anmeldelse sker

først, når samlivet ophører, og så vil der ofte kun være tungtvejende beviser, som jo kræves for ikke at få fælles forældremyndighed, for måske ét voldsforhold, hvis det da tilfældigvis efterlod synlige mærker på kroppen, og hvis lægen da tilfældigvis har registreret dem, og hvis han tilfældigvis gjorde det helst maximum dagen efter voldens udøvelse, og hvis volden tilfældigvis blev anmeldt til politiet kortere tid efter dens udøvelse. Ét voldsforhold er måske ikke nok bevis, og slet ikke hvis det er mod en primær omsorgsperson, selv om børnene så på, for måske var det et enkeltstående tilfælde, og måske bliver der ikke slået i morgen eller på andre, fordi der blev slået i dag.

Så beviserne holder ikke efter loven, selv om der bliver givet oplysninger om vold i familien i måske 10 år. Forklaringen fra ofret for volden i familien eller ofrets politianmeldelse om volden tages måske ikke alvorligt. Der skal jo ses fremad, og parterne skal jo ligestilles i overensstemmelse med lovens hovedregel, selv om det konkret ikke er til barnets bedste. At tale for meget om volden i familien og de konsekvenser den har haft, er ikke befordrende for det samarbejde, som loven med sin hovedregel vil tvinge igennem.

Hovedregelslovgivningen er ikke videnbaseret, men går tværtimod mod den viden, der er, som siger, der altid skal foretages en konkret vurdering uden et bestemt resultat er lagt fast på forhånd. Det er baggrunden for, at forvaltningen selv, efter forvaltningsretlig praksis, ikke må indsætte en hovedregel i sit skøn, når forvaltningen skal skønne i den enkelte sag.

Politikerne ville det godt, da de i 2005 nedsatte et ekspertudvalg, der skulle komme med lovforslag til en lov, der hvilede på barnets perspektiv.

Men eksperternes anbefalinger blev ikke fulgt af lovgiver; for eksperterne anbefalede helt andre løsninger og sædvanlige konkrete vurderinger. Der var ingen anbefaling af den hovedregelslovgivning, som vi fik med forældreansvarsloven.

Hvorfor så hovedregelslovgivningen blev indført som lovteknik i loven, har jeg ingen forklaring på, andet end at der var politisk vilje til den. Et enigt folketing stemte for den.

Nu da så mange problemer ved loven er klart dokumenteret, bør der være politisk vilje til at ændre forældreansvarsloven og igen skabe en rammelov om børns forhold, som er videnbaseret og hvor rammerne kan udfyldes konkret ved at domstolene og forvaltningen igen kan udøve det frie skøn og den frie bevisvurdering over, hvad der er bedst for det enkelte barn, som de altid før har udøvet og udøvet godt.

For det konkrete barns skyld kan vi ikke vente til 2011, men må have forældreansvarsloven ændret nu.